

narja v cesarsko ali deržavno denarnico priti, de se po téh stroški poravnajo.

Vsim našim bolj omikanim bravcam bo vseč, če nekoliko zvedó, kakó ta reč stoji; torej jih v tém so-stavku popeljemo po mnogih deželah našiga cesarstva in jim bomo pokazali stan za tekoče léto namenjenih davkov.

Zemeljni davk (gruntna štibra, fronki). Česka dežela odrajuje v deržavno denarnico zemelniga davka nar več, namreč čistih 5 milijonov in 533,496 gold. Za česko (pemsko) deželo plača nar več Marška, namreč čiste 3 milijone in 49,998 gold.; nar menj pa majhna deželica Salcburg, namreč čistih 116,047 gold. — Čisti znesek zemelniga davka vsih deželá skupej (z-nej Ogerskiga in Laškiga, kateri deželi se tukej ne šteje), je na 19 milijonov in 556,809 gold. prevdarjen.

Hišni davk. Hišniga davka nar več plača Estrajh pod Anižo, namreč: 2 milijona in 94167 gold. Po-tem pride Česka dežela z 856,646 gold. in Galicija (Poljsko) z 587,344 gold. — Čisti znesek vsih deželá je skupej na 4 milijone in 928,172 gold. prevdarjen.

Dedišni davk (Erbsteuer). Čisti znesek iz vsih deželá je malo čez 70,000 gold. prevdarjen. Estrajh pod Anižo 25,000 gold., Galicija 20,000 gold., Česka 15,000 gold. — ga odrajtajo nar več.

Osební ali životní davk (Personalsteuer). Dal-macija plača čistih 11,720 gold.

Obertniški davk (Erwerbsteuer). Nar več tega davka je prevdarjeniga na Estrajh pod Anižo, namreč 875,000 gold.; po tém na Česko z 490,000 gold. Čisti dohodek vsih deželá je prevdarjen na 2 milijona in 372,715 gold.

Stanovitni davki Krakovske dežele na Polj-skim so prevdarjeni na 144,634 gold., pri katerih je opom-niti, de Krakovska dežela samo za dimnike 57,600 gold. davka odrajtá; po tém takim ima ona nar dražji dimnike.

Teržaško mesto plača (aversuale) 60,000 gold.

Živešni davk vsih deželá skupej je prevdarjen na 14 milijonov in 200,000 čistiga dohodka; Estrajh pod Anižo ga plača nar več: 5 milijonov in 57,200 gold., potem Česka dežela 3 milijone in 392,000 gold.

Mitni davk ali col je prevdarjen na čistih 11 mi-lijonov in 300,000 gold. Estrajh pod Anižo in Česka dežela odrajtata nar več.

Za sol je prevdarjen čisti dohodek na 12 milijo-nov in 700,000 gold.

Za tobak na 11 milijonov in 165,000 gold. Za tobak pride iz Českiga nar več, potem iz Estrajha, Marškiga, Šlezkiga in iz Galicije.

Za štempelj na čiste 3 milijone in 970,000 gold.

Za takse na čistih 550,000 gold.

Od **loterije** ostaneta deržavni denarnici le čista 2 milijona in 507,500 gold. čeravno ljudje na léto blizo 8 milijonov v loteriji zastavijo, kér so stroški silno ve-lik. Dobro delo bi bilo, ko bi loterija preč prišla, v ktero le večidel ubožni ljudje svoje krajcarje nosijo in se, srečo išejoči, zmirej bolj na beraško palico spravljajo. De, kdor v loterijo stavi, nima od loterije veliko pričako-vati, se že očitno iz tega vidi, kér je prerajtano, de, če se v loterijo čez léto v vsim skupej 7 milijonov in 68,000 gold. zastavi, le okoli 3 milijone in 993,420 gold. ljudje iz nje dobiti (zadéti) morejo. Denarstva minister gosp. Kraus je tudi že enkrat nekaj spomnil, de bo loterija preč prišla.

Pošta prinese deržavi čez vse potroške 1 milijon in 208,420 gold. Od pošte na Krajnském, Koroškém in v Dalmaciji pa deržavi clo nič ne ostane, ampak ji še clo okoli 36,000 gold. vùn nêse.

Za cestnino, mostnino, brodnino sta prevdarjena 2 milijona in 465,318 čistiga dohodka.

V vsim vkupej so tedej prevdarjeni stanovitni davki na 26 milijonov in 929,205 gold.; premenljivi pa na 60 milijonov in 98,238 gold.; — obóji skupej pa na 87 milijonov in 27,443 gold.

Se vé, de je to le splošni prevdark, in de se ne more rêci, de bi bila vsaka številka pri pičici gotova.

Povabilo.

Dežela krajnska nima lepš'ga krája,
Ko je z okoljšno ta — podoba rája!

Dr. Prešerin.

Kdo ne pozná tega kraja, kterimu je rajniki Prešerin tako hvalo pél? Kdo, če še ravno tam ni bil, ni od njega saj kej slišal? — Od Bleškiga jezera in njegove okrajne! Kdo, ki je le enkrat tamkej bil, si ne želi

Tje na otok z valóvami obdani,
V današnjih dnevih Božjo pot Marije!
V dnu zad stojé snežnikov velikáni,
Poljá, ki spréd se sprosti lepotije,
Ti kaže Bleški grad na levi strani;
Na desni gričik se za gričem skrije.

In tukaj želi neka družba, potrebo prostorne go-stivnice za popotnike spoznavši, novo veliko in krasno poslopje sozidati.

„Sej imamo že pri Petranu prijazno gostivnico, ktera že davnej po deželi slovi in kjer smo se že več-krat práv veselo po slovensko gostovali; sej imamo Malnerjevo in Majerjevo práv pripravno, tudi vse hvale vredno gostivnico, ktera zamore veliko gostov sprejeti; sej je tudi še pri Jamarji in pri Vidicu v Bledu kaka izbica za popotne pripravljena — čmu še več gostivnic?“ nam zna kdo vgovoriti. To je vse res — ali Bleški kraj bo od léta do léta bolj obiskan, ko bo še bolj poznan. Železnica bo Bledu še marsikte-riga gosta in še marsiktero petico privabila, če si bomo Krajnci tudi po vunanjih časopisih prizadevali, ptujce soznaniti s Krajnsko Švajco! Naša skerb mora biti za poznanje rajskiga kraja pripomagati.

Ko bo pa od léta do léta več popotnih v Bled za-hajalo, morajo tú tudi pripravne gostivnice najti, de jim ne bo treba, preveč po domače za dobro vzéti. Ptuji, ki pridejo v toplíce in enake kraje, imajo večidel polno možnjo denarjev — zato pa tudi terjajo priročne in pro-storne staniša. Ptujci so večidel kočljivi in zberljivi.

Kér pa že zdey večkrat prostora zmanjkuje — kaj pa bo še le po tem, ko bo še veliko več gostov v Bled hodilo?

Gosp. Guzeli, Malner in Majer, vitez Panc, Evzebi Rizzi, Ruard, Stroj, Ulrih, Dr. Zoff in baron Alfons Zojs so tedej vkupej stopili in hočejo družbo napraviti, ktera naj bi denarje vkupej vèrgla, gostivnico sozidala, in potem posestnica te gostivnice bila. Po prevdarku bo k ti napravi 32,000 gold. treba. Ta znesik vkupej spraviti, se bo 320 akciój napravilo; vsaka akcija bo veljala 100 gold. Kdor tedej hoče v to družbo stopiti, in deležnik noviga pohlštva in njegovih dohodkov biti, vzame eno ali več akciój. Do konca pri-hodnjiga mesca maliga travna (aprila) naj se oglasi za to pri gosp. Malnerji in Majerji, kupecama v Lju-bljani z besedo ali po pismu.

Če se vsih 320 akciój ne bo spečalo, ne bo iz zi-danja nič; in sleherni je konec mesca véliciga ser-pana (avgusta) svojiga deležtva odvezan.

Če se bo pa — kar je upati, dovelj deležnikov zbralo, bo mesca maliga ali véliciga serpana velki zbor deležnikov v Bledu ali v Ljubljani, de se bo ta reč do gotoviga sklenila.

Upati je, de bo tú naloženi kapital gotove in dobre obresti (čimže) nesel.

Ljubljana na Koroškém!!!

Kako bi bilo to mogoče! Ali se je Lbelj omajal?

Ali je sivi mejnik med Krajskim in Koroškim zdivjal, in se čez naše glave in zidove premaknil, de smo pritisnjeni k edinemu nerazderljivemu korotanski-mu vojvodstvu? S to burko bi še clo našim Nemškutarjem ne vstregel, kateri se zmirej hvalijo kako dobri Krajnci de so, kako za krajnšino živé in goré, de si tudi le besedica slovenšine njih ušesa hudo razžali. Vender smo to novico že večkrat brali, in vredništvo poglavniga Dunajskiga časopisa „Wiener-Zeitung“ kaderkoli kakšen spisec iz Ljubljane prinese, tudi ne pozabi zraven natisniti, de je Ljubljana na Koroškim.

V ravno tistim časopisu v listu od 14. sušca nek gospod iz Koroške-Ljubljane svoje misli zavolj volitve ali bolj rečeno nevolitve za Frankobrod v Krajnji na znanje da. Od začetka zlo hvali prebrisanost, dobro obnašanje in besedvanje naših Gorencov, proti koncu pa v to hvalo grenko kaplico meša, in reče de je bil veči del pričujočih kmetov v ta preklic ali protest od slovenske stranke (slovenische Parthei) našuntan in podpihovan!! —

Gorenci! kaj čemo na tako natolčevanje odgovoriti?

Mi ne spoznamo na Krajskim nobene slovenske stranke, mi le spoznamo slovenski narod, ki na Krajskim stanuje. Če se Slovenci v Novicah z gorečo besedo za svoje potegnejo, če njih večina reče in pokaže, de noče za Frankobrod voliti, je ta glas tudi glas slovenskiga naroda, ne pa slovenske stranke. Mi pisarja tega spiska vprašamo ali so bili tudi krajnski stanovi od slovenske stranke našuntani, ko so ednoglasno sklep napravili, Cesarja prositi, de naj vse Avstrijske poslance iz Frankobroda nazaj pokličejo? —

Ko je huda burja na Dunaji divjala, in svoj rep še clo v Koroško in Štajarsko vihal, se Slovenci nismo dali zmotiti, zvesti smo ostali svojimu Cesarju. Tudi naši nasprotniki so nas tistikrat hvalili rekoč: Verli Slovenci! ne pa verla slovenska stranka na Krajskim! Mi pozdravimo preklic Gorencov kakor znamenje predramljeniga narodniga duha med Krajnci. Mi dobro vémo, de je naša narodnost še dete, pa krepko je, in ako Bog da verli junak bode postal, zdaj pa ko se samo braniti ne zamore, ga bomo z besedo, s pisanjem in djanjem branili, in nikakor dopustili, de ga nasprotniki naši po ptujih časopisih psujejo in natolčujejo kakor postransko dete, njega kér je nadepolni pravi Sin ljubljene matere Slave.

Laži po kmetih.

V sredo sim stal v Ljubljani na voglu špitalskih ulic in sim bral na zidu nabito oznanilo. Blizo mene stojé trije kmetje in se pogovarjajo od vstave, ki so nam jo Cesar dali, in od poslancov, de so vsi domú šli, brez de bi bili vstavo dodelali.

„Véste, kaj sim jez slišal“ — pravi eden izmed njih, ki se je bolj modriga delal — „de so vse poslance podkupili, de so domú šli.“ „Sej res zna biti“ — je en drug na to odgovoril in z glavo pokimal. — „Nikar, prijatli, kej taciga ne verjemite — sim jim v besedo segel — kar je čez in čez neumna laž, ki vam jo je le kak šuntar natvezel. Čmu bi Cesar zató le en krajcar plačali, kar imajo po vstavnih postavah oblast vselej storiti, brez de bi jim smel kdo to braniti. Kar pa poslance vtiče, jih tudi ne smete vse pod en koš djati. Verljivo je, de je eden in drug s Košutovim ali Laškim denarjem mesca kozoperska kej opraviti imel, kar so Novíce ob svojim času večkrat v misel vzéle in oestro grajale — ali vsih poslancov ne smemo tebi nič meni nič nepoštenosti dolžiti, kér je znano, de jih je bilo veliko modrih, poštenih in slavnih mož med njimi, kterim so samí Cesar v Svojim razglasu zasluženó hvalo dali in jih „visoke časti vredne možé“ imenovali.

Beríte Cesarjev razglas v poslednjih Novicah, ki natanjko razloži, zakaj de je zbor sak sebi šel, in ne verjemite praznim in clo neumnim kvantom, ktere bi se utegnile zavoljo te reči po svetu širiti. Beríte pa tudi vstavo, in prepričali se boste, de imajo Cesar oblast, državni zbor razpustiti, kadar hočejo. Tudi Prajsovski kralj je državni zbor razpustil in sam vstavo dal.

Novičar iz Ljubljane.

Včerej je pričel gosp. A. Mažgon postavne bukve pravdoslovcam v slovenskim jeziku v bravnici slov. družtva razlagati, in jih bo zaporedama vsaki dan po 2 uri razlagal.

Novičar iz mnogih krajev.

Novica razpušeniga kromeriškiga zbora je avstrijske poslance v Frankobrodu zlo prestrašila, veliko družih nemških poslancov, ki so popred ž njimi zavoljo prihodne Nemške poglavne oblasti enake misli bili, je zdaj od njih odpadlo. Frankobrodčani so zdaj skoraj vsi te misli, de morajo nemško vstavo brez dolziga besedovanja berž poterditi, in Pruskiga kralja za nemškiga Cesarja izvoliti. Sliši se, de, ako bi se to zgodilo, bode Ruski Car Pruskimu kralju vojsko napovedal. Zmirej smo rekli, de se bo v Frankobrodu še prava smešnja-va skuhala! — Med patrijarham serbske vojvodine Rajačičem in knezam Vindišgrecom so zavoljo prenapredb v vojaških zadevah razpertije postale. — Po celim istrijskim primorji so postave vojske razglašene, kér bodo gotovo Pijemonteški brodovi zopet Terst in naše primorje nadlegvati začeli. — Boj s Pijemontezi se bode zopet vnel, ne bo laž — če rečemo, de so zdaj naši vojšaki že na Pijemonteško čez reko Tičino planili. Izdal je Radecki 12. dan tega mesca v Milanu vojniški razglas. Pri takim branji mora nam pogum v sercu narašati, kolikanj bolj naše junaške brate in sinove na Laškim hrabrost navžiga, če zaslišijo glas častitiga vodja. Beríte ga dragi kmetje in presodite:

Vojaki!

Vaše goreče želje so dopolnjene. Sovražnik nam je mir preklical. Še enkrat se prederzne rokó stegniti po kroni Laške dežele; ravno zató mora pa tudi zvediti, de se v šestih mescih Vaša zvestoba, Vaša hrabrost in Vaša ljubezin proti svojimu Cesarju in kralju, kar nič zmanjšala ni.

Kader ste se iz Verone podali, in sovražnika naglo od zmage do zmage na njegovo mejo pregnali, ste mu velikodušno bojni pomirek dovoljili, zató kér se je hotel za mir pogoditi, — kar je sam izrekel — pa namesto tega se je k novimu boju pripravljaj. — K miru tedaj, kteriga ste mu Vi velikodušno ponujali, ga hočemo z orožjem v roki v njegovim poglavitnim mestu prisiliti.

Vojaki! boj bo kratek, pred ravno tistiga sovražnika greste, kteriga ste pri sv. Lucí, Soma-Kampanji, pri Kustoci, Volti in pred pragam Milan-skiga mesta junaško premagali.

Bog je z nami! Naša reč je pravična. K orožju tedaj vojaki! Še enkrat poslušajte svojiga siviga vodja in pojte ž njim v boj in zmago, jez bom priča Vaših serčnih del, in to bo tudi poslednje djanje mojiga dolziga vojaškiga stanú, kader bom v poglavitnim mestu nezvestiga sovražnika persa svojih pogumnih tovaršev s kervavimi in slavopolnimi znamni njih junaštva in serčnosti kinčil.

Naprej tedaj vojaki! V Turin je naš namen, tam bomo mir storili. Slava Cesarju, slava domovini! —

Radecki, vojskovodja.

Vganjka zastavice v poslednjim listu je:

Kasino — asino — sino — ino — no — o.

Današnjimu listu je pridjan 11. dokladni list.